

POKROK ZÁPADU

PUBLISHED WEEKLY

Entered at the Post Office at Omaha, Neb., as second class mail matter.

Published by Pokrok Publishing Co., 1309-1311 Howard St.—Tel. 2913

Subscription by mail — \$1.00 per year.

Vydává: Vydavatelská Spol. Pokrok
VÁC. BURNŠ, ředitel.
1309-1311 Howard ul. — Telefon 2913.

Předplatné \$1.00 na rok.
Do Čech \$2.00 na rok.

Adresujte jednoduše
POKROK ZÁPADU
OMAHA, NEB.

Omaha, Neb., dne 3. dubna 1907.

AMERICKÁ ARISTOKRACIE VE SKUTEČNÉM SVĚTĚ.

Píše J. A. Hospodský.

V procesu new-yorského milionáře Thawa dostaly se na světlo takové ohavnosti, že generální poštovníř hrozil zastavit dopravu časopisů, které by přinášely úplné referáty o výstupu pí. Thawové, bývalé chansonetty malých vandilních divadel, pro niž Thaw zastříhl svého soka White-a, pro kterouž vraždu přítomně je souzen.

Jest dále známo, terak dcery našich milionářů honí se za prázdňými tituly, uzavírajíce sňatky se schátralými a schudlými šlechtici evropskými jenom proto, aby honositi se mohly šlechtickým jménem a erbem dávno již v zapomnění upadajícím a většinou šeredně zhanobeným.

Odstrašující příklad toho máme ve "vévodkyni" Chinani, roz. z. Wardové z Detroit, která muži svému upřehla s cikánem Rigem, z čehož povstal světový skandál. Než nejzajímavějšími v poslední době jsou manželé Boni De Castelane v Paříži.

Pi. Boni De Castelane, roz. Anna Gouldova, dcera železničního magnáta a několiknásobného milionáře v New Yorku, provdala se před několika lety za francouzského hraběte Boni De Castelane, který promrhav veškeré své jmění, hleděl zbledovat finančním svým pomocí opět na nohy. A znaje dobře zbrklé choutky našich milionářů, nabídl se sl. Gouldové a byl přijat. Sl. Gouldova měla titul hraběnky a manžela, který ve skutečnosti nebyl nic jiného, než praobyčejný pařížský šlechtický gamin, zhýralec, hazardní hráč, záletník a sport, který by býval v stavu za několik let rozházel všechny Gouldovy miliony.

Hned záhy po svatbě objevovaly se v časopisech zprávy o drastických výstupu u manželů Castelánových a před nedávnem došlo konečně k sensačnímu rozvodu. Soud rozvod paní Boni De Castelane povolil, odmrštil žalovaného se všemi nároky na nějakou náhradu a tak byl pan hrabě Boni De Castelane náhle vysazen na sucho, když byl projel mnoho milionů svých i Gouldových.

Abý se uživil, vrhl se nyní na pole novinářské, čímž dána mu do rukou zbraň, již hned namířil na "vznešenou" společnost americkou, o níž podává velmi zajímavé zprávy v pařížských časopisech "Figaro" a "Gaulois". Články v těchto listech podpisuje svým jménem, leč píše ještě do časopisů jiných, kde užívá pseudonymu.

V posledních dnech napsal do "Figara" serií článků, v nichž odhaluje celou tu hnilobu vznešených kruhů americké aristokracie a časopisy New-Yorské spínají nad tím v hrozném úžasu ruce, že se někdo mohl vůbec odvážiti takových útoků na naše ženy, matky, milenky...

Časopisy a články De Castelano-vy jdou v Paříži jako na dračku a zejména "krásné pohádky" zajímá velice jejich obsah.

Orgány našich amerických milionářů zovou články Castelano-vy prohaností, zlomyslností a výstředními hanopisy, než Boni De Castelane ručí za pravdivost těch a jest prý ochoten pravdivost jejich i dokázati.

Články provázeny jsou zdařilými ilustracemi některých zajímavostí, hlavně ale v časopisech ženských živil "houite monde". A Paříž příkládá víry každému slovu, poněvadž věří, že Castelane prožil život v kruzích americké aristokracie a že mluví ze zkušenosti.

Pisatel běre do prádla mladé pány z aristokracie, které líčí jako zhýralce z čisté vody, a jsem jist, že každý, kdo měl příležitost poznati jen povrchně americkou omladinu, zvláště vyšších kruhů, musí mu přiznati pravdu, třeba hrabě Boni De Castelane nebyl, onie lepší.

Castelane tvrdí, že famózní francouzský marnotratník Lebaudy, jemuž přezděna bylo své doby "malá cukřenka" a který prohýřil za několik let celé \$3,000,000, skončiv sebevraždou ještě dřív, než byl 21 roků stár, byl pravým andělem a seriozním mužem u porovnání s mladým, typickým, marnotratným Američanem, na nějž by se hodila nejlépe přezdívka "malá suňka", nebo "malý cervulát".

"Mezi tím, co papírové budují v Chicagu trusty a kradou v New Yorku," píše Castelane, "rozházají synáčekové jejich miliony s obdivuhodnou nedbalostí. Jest to něco zcela obyčejného, že večere, dávaná takovým "Yankem", k níž pozváno jest několik Gibsonových holek z Music Hallu, stojí až \$3,000, ba ještě více. Zda dostane se na stůl balsamovaná hovězí, nebo ještě něco "delikátnějšího" to jest věci zcela vedlejší.

Americký marnotratník, nastupuje kariernu svou velmi záhy, aby niče nepromeškal. Milionáři američtí po většině upisují svým synům \$100,000 i více, když dosáhnou věku deseti roků. A ve dvaceti letech takový mladý Nabob ubíjí ročně pravidelně jeden milion."

Životopis mladého milionáře, Roberta Livingtona G. . . uvádí se jako charakteristický příklad zhýralosti vysokých kruhů amerických.

"Robert měl v paláci domácí divadlo a na něm v době, kdy byl asi 16 roků stár, reprodukováni byl realisticke, totiž živými figurami obraz "Diana v koupeli".

Zvláštní zajímavostí v tomto "enostném domě" byl hostinec se skvostným hárem a nádhernou kredencí, který zásoben byl těmi nejlepšími likéry, víny atd., jako hostinec toho nejlepšího hotelu v New Yorku a mladý Robert často oděn v bílý úbor sklepníka, obsluhoval své hosty, zvláště děvčata z divadel, míchaje a nalévaje různé ty lektáry, šampaňské atd.

A ve dvaceti letech tento zajímavý mladý muž přivedl to tak daleko, že jednou po několika denním hýření prohnal si hlavu kulí. Sluha, který šel dělat pořádek v místnosti po odbytých orgiích, našel pána svého na podlaží jako stuhlou mrtvolu.

Mladé Američanky jsou vždy ochotny pomoci této kreosťu utráceti jich miliony. Jsou obdařeny zvláště vyvinutým smyslem pro zlato a autor poznamenává sarkastické, "že snad nejspíše proto má každá zlaté zuby".

U mladého amerického marnotratníka není ale pranic zajímavé-

ho, pranic originelního, mimo vrozené mu vulgarnosti a výstřednosti, zda totiž neprošel školu francouzskou v tomto ohledu. Američané nejsou nic jiného než brutální sensualisté (chlípniči) a nerozvážní rozhazovači peněz. Co takovýto mladý Croesus k zábavě své a hosti často vymýšlí, jest vskutku přímo báječné.

Tak na příklad byl jsem přítomen hostině v paláci milionáře F. . . . Když hostina byla skončena, přinesli sluhové do jídelny obovský dort a postavili jej na stůl. Mladý F. chopil stříbrný nůž, rozpůlil dort a hle, z něho vyskočilo děvče v oděvu pramáti Evy, majíc kol beder pouze kus průhledného floru. Bosýma nožkama stoupla do velké mísy a seskočivši dolů, chopila hostitele a pustila se s ním v divoký rej. . . .

Byla to hostina, jakou nám líčí Prosper Castanier ve svém díle "Rímská orgie", kdy Mesalina slaví tajný svůj sňatek s Caiem Siliem.

Při jiné hostině v domě mladého milionáře, dal hostitel náhle znamenání a tu z pian, skříní, nábytku, z pod záslon a ze všech koutů vyskakovaly polonahá děvčata a před udivenou společností spustila rozléhající taneč.

Velice často nenakazne moderní Američan v ničem takovou zábavu, jako v brutálním vandalství. Jest u nich obyčejem kupovati k. př. drahoceenné nádoby čínské, drahoceenné zboží z broušeného skla atd. A bývá to něco zcela všedního a obyčejného, nenaleznete-li z toho všeho po obytých hostině v některém koutě hrošadu střepů. Každý z hostů vezme si několik prázdňých lahviček od šampaňského a těmi pak zahájí bombardování sem nebo tam nakupeného drahoceenného porcelánu, nebo skla. Dámy velice nadšeně účastní se toho "sportu".

Američan odhaduje a cení vše jen na peníze. Na př. řekne: "Já jsem měl večera kvandy nejméně za \$10,000."

Oslepovatí svět vystavováním na odív zlatá a skvostů, jest jediným účelem amerických milionářů.

Na plesu milionářů v New Yorku r. 1898 přivezeny byly kotiliony do sálu po půlnoci na bělostném oslu, jehož zlatem a draho-kamy zdobený postroj stál mnoho tisíc dollarů.

Sestry mladého marnotratníka a pořadatele plesu onoho bavily se tak nenuceně, že by každá slušná Francouzka upadla při tom do mdlob.

Americká děvčata jsou kokety do extremů, než žádný moderní spisovatel neodvažuje se pokárati je za to. Americká děvčata mají úplnou svobodu a mohou baviti se dle své libosti beze všeho dohledu a pozornosti rodičů nebo pěstounů, volně a nenuceně.

Po hostinách, plesech atd. ponechány jsou ve společnosti mladých mužů po mnoho hodin samotné a tu se pije šampaňské i whisky a kouří se cigarety. Americká děvčata smesou kořalku, která by toho nejsilnějšího a nejotužilejšího Francouze uvrhla v dokonale delirium. A opije-li se přece jednou Američanka, tedy její akce polekaly by i toho nejdívovějšího a nejčervenějšího Indiána.

Castelane popisuje velkou hostinu v paláci milionáře v New Yorku, po níž staří pánové a dámy zasedli ku karbanu, kdežto děvčata a mladice odešli do místnosti pro služebnictvo, kde pili víno, kouřili, a děvčata sedící na křeslech mladíků bavila se tak nenuceně, že se o tom ve francouzské společnosti ani šeptati nedovědě.

Nejen soukromě, nýbrž i veřejně akce Američanek z vysokých kruhů jsou nemravne a bezohled-

né, že bychom v celé Evropě něco podobného marně hledali.

Slieňá dcera milionáře M. . . . , Louisa jménem, zvaná obyčejně "Lula", procházela se po hostině s několika svými ctiteli Central Parkem. Došli k vodní basíně a tu Lula vsadila se se svými průvodci o 12 lahvi šampaňského, že přejde basínu, aniž by si umácela sukne. Jeden z přátel slečniných věděl, že basína jest nejméně tři stopy hluboká a proto sázku přijal.

Lula na to zula obuv, zvedla sukne a dokázala svým přátelům, že basína je mnohem hlubší než tři stopy.

Milionářka pí. Ogden . . . a její manžel pořádali skvělou hostinu, v čemž jim byla nápomocnou sl. Eleonora S. . . . , krásná dcera bankéře. Za okolností velmi podezřelých zmizela právě před hostinou černošská služka z domu a více ten večer se nevrátila. Pán a paní F. byli ve velkých rozpacích, kdo má hosty u tabule obsluhováti. Tu nabídl se Eleonora S., že bude mít "fun". Počernila si tedy obličej i ruce, a obléknuvši se v pravidelný úbor černošské portěrky, nosila na stůl, míchala s podivuhodnou zručností "drinky" a přijímala všechny hrubé žerty hostů, štipání, ano i neudné dotekání jako pravá černoška, a hostitelé vidouce, že všechny meze slušnosti jsou překročeny, učinili tomu konec prozrazením, kdo za černým mumrajem se skrývá. Leč sl. Eleonora byla velice šťastnou, že měla "good time" a "lot of fun".

Dále Castelane kritizuje ostře koketerii amerických dam, jakož i manželské poměry vůbec. Praví, že v kruzích americké aristokracie dnes nemůže býti ani řeči o vzorném a pořádaném poměru manželském. On viděl mnohé mladé paničky samotny v zábavách v Roof Garden, jakož i jiných místech a resortech pochybné pověsti a setkala se s mužem někde docela jinde.

A jsou-li dobře známy tyto věci, tu ono falešné červenání se nad poměrem Gorkého k Andrejevě, nebo odsuzování klasického díla Oscara Wildea "Salome", jakž posledně stalo se v New Yorku, vzbudí pouze úsměv útrpnosti.

Z VÝLETU DO JIHOZÁPADNÍHO TEXASU.

(Píše Jaros Záruba z Diagonal, Iowa.)

Myslím, že nebude z místa, když se též pokusím načrtnouti v několika řádcích dojmy z mé cesty, kterou jsem podnikl do slunného jihozápadního Texasu.

Četl jsem v časopise oznámení, že česká pozemková společnost pod názvem "The International and Investment Co." v Omaze pořídáti bude výpravu na své pozemky v jižním Texasu dne 5. března za sníženou cenou, vydal jsem se tedy též den bez velkého rozmyšlení na cestu. Z domu jsem jel po dráze Chicago Great Western do Kansas City, Mo., a odtud po dráze Santa Fe a S. A. & A. P. až do Alice, Texas.

Příjez na Union nádraží v Kansas City, byl jsem překvapen návštěvou cestujících, jichž tam bylo, jak se říká, jako když nabíje. A tak tomu je prý skoro stále. Kam všechen lid ten se ubírá, to vědí boží, já ne. Co mě též v nádraží onom zajímalo, byla ta pečlivá čistota. Kolem 4. hodiny ranní, když je tam nejméně lidí, přihrne se pojednou č. dělníků, kteří počnou ihned zametati a mýti podlahu a než se člověk naděje, jest vše čisté jako zrcadlo.

Druhý den ráno přijeli do Kansas City pp. Vác. Bureš z Omahy a

Josef a Alois Tomšové z Clark-son, Neb., s kterými jsem se ihned seznámil. Zvěděv, že as ubírají za stejným cílem jako já sám, bylo mi hned pod vestou (tam co srdce bije) volněji. V 9 1/2 hod. ráno opustili jsme společně nádraží a uháněli dále na jih. Na jiném nádraží připojil se k nám později ještě jeden Čech-vlastenec, p. Emil Krejčí z Clevelandu, Ohio, který jest čilým příspívatelem "Hospodáře" v oboru zahradiectví, kteréž jest jeho výhradním zaměstnáním. Že nám nyní cesta ubývala veseleji, nemusím snad ani podotýkati. Abych podrobně vyličeoval naši cestu po dráze, bylo by zbytečné.

Když jsme přijeli do Fort Worth, Tex., bylo 10 hod. ráno. Shledali jsme, že tam musíme čekati na vlak do 8 hod. večer, což se nám arcí mnoho nelíbilo. Nejen nudnější chvíle nad čekání, at již je to čekání na zájce aneb na vlak, vše jest stejné mrzuté, když to dlouho trvá. Avšak pan Bureš věděl ihned rady a pomoci, aby se nám to čekání co nejvíce zpříjemnilo a zkrátilo. Vytasil se totiž s návrhem, bychom se projeli po elektrické pouliční dráze a zajeli se podívat do města Dallas, 35 mil východně od Fort Worth vzdáleného. Souhlasili jsme a tak hned na cestu jsme se vydali. Vyhlička z elektrického vlaku byla rozkošná a též město samo stojí za prohlédnutí. Škoda, že jsme se tam nemohli zdržeti déle, bychom si mohli město lépe prohlédnouti. Vrátili jsme se zpět do Fort Worth a za nedlouho jsme vsedli do vlaku, který nás unášel dále na jih. Příjezd do Alice, museli jsme si tam koupiti ještě lístek na poslední stanici jménem Sweeney, cíl to naší cesty, kamž jsme se konečně v sobotu 9. března o poledních částečně dostali.

Po obědě vydali jsme se ihned na výzkumy a prohlídku pozemku. Druhý den hned z rána, zasnobivše se jídlem a pitím na celý den, vydali jsme se na dvou povozech na opětnou prohlídku. Takto jsme trávil celou neděli v božské přírodě. Kolem poledne utábořili jsme se u jedné větrné studně, kdež bylo rozkošné místočko pro odpočinek ve stínu košatých stromů. Jeden z mladíků zastával místo kucháře, kdežto pánové Bureš a Krejčí jako lovcí nám sblížili, že zaopatří na rozeň nějakého paroháče. Však štěstěna jim nepřála, neboť jelena ani nespátřili a tak přinesli jen několik ptáků. Ještě dobře, že jsme byli zásobení masem z domova. Ostatně chutnalo nám všem znamenitě, neboť pobyt v té božské přírodě a jízda přes pařezy napomáhají výborně dobrému trávení. Chybělo nám pouze trochu té chmeloviny k dobrému zažití. Na zpáteční cestě měli jsme potěšení spatřiti houfek jelenů, jen že byli trochu vzdáleni pro dostřel z pušky. Jelenů tam je dost a také se jich do roka dost postřelí, jen že žádná zvířina nesmí se ze státu Texas zaslát. Tedy, kdo si co zastřelí, má si to doma snísti, je-li pravda? Pan Krejčí, kterýž vedle svého zahradiectví jest též náruživým lovcem, mně řekl: "Až sem, do Texasu, pojedu podruhé, vezmu si s sebou pušku, která nikdy nechybí a též na velkou vzdálenost nese." Nu, mnoho štěstí, pane Krejčí, přeji vám v honbě, a jestliže Vám nebude možno ulovit nějakého toho paroháče, at se štěstěna na Vás usměje a dopřeje Vám, abyste alespoň ulovil nějakou tu laňku k potěše svého života. Ho, he!

Musím se též zmínit, že v jižním Texasu není k spatření tolik černošů jako v severním, za to však jest tam ale zase mnoho Mexiků.